```
<р>Виноград для білого вина:</р>
<a href="ri.htm">Рислінг</a>
<a href="ch.htm">Шардоне</a>
<a href="pb.htm">Піно Блан</a>
<р>Виноград для червоного вина:</р>
<l
<a href="cs.htm">Каберне Совіньон</a>
<a href="me.htm">Мерло</a>
<a href="pn.htm">Піно Hyap</a>
```

Виноград для білого вина:

- Рислінг
- <u>Шардоне</u>
- Піно Блан

Виноград для червоного вина:

- Каберне Совіньон
- Мерло
- Піно Нуар

```
CSS файл:
a {
color: blue;
a.whitewine {
color: #FFBB00;
.redwine {
color: #800000;
```

```
<р>Виноград для білого вина:</р>
ul>
<a href="ri.htm" class="whitewine">Рислінг</a>
<a href="ch.htm" class="whitewine">Шардоне</a>
<a href="pb.htm" class="whitewine">Піно Блан</a>
<р>Виноград для червоного вина:</р>
<l
<a href="cs.htm" class="redwine">Каберне Совіньон</a>
<a href="me.htm" class="redwine">Мерло</a>
<a href="pn.htm" class="redwine">Піно Hyap</a>
```

Виноград для білого вина:

- Рислінг
- <u>Шардоне</u>
- Піно Блан

Виноград для червоного вина:

- Каберне Совіньон
- Мерло
- Піно Нуар

Використання класів

Це заголовоқ қлассуstandout

Це просто абзац

Це абзац класу special

Це абзац классоів special ma standout

Ідентифікація елементу за допомогою і

```
<h1 id="c1">Розділ 1</h1>
<h1>Розділ 1</h1>
                                      <h2 id="c1-1">Розділ 1.1</h2>
<h2>Poздiл 1.1</h2>
                                      <h2 id="c1-2">Розділ 1.2</h2>
<h2>Poздiл 1.2</h2>
                                      <h1 id="c2">Розділ 2</h1>
<h1>Розділ 2</h1>
                                      <h2 id="c2-1">Розділ 2.1</h2>
<h2>Розділ 2.1</h2>
                                      <h3 id="c2-2">Розділ 2.1.2</h3>
<h3>Розділ 2.1.2</h3>
                                                Розділ 1
                  #c1 {
CSS файл:
                  color: blueviolet;
                  #c1-1 {
                                                Розділ 1.1
                  color: orange;
                  #c1-2 {
                                                Розділ 1.2
                  color: darkgreen;
```

Селектори об'єднання в групу

```
h1 {color:red}
p {color:red}
h1, p {color:red}
```

р {}: селектор елемента

.example{}: селектор класу

#example{}: селектор id

p.warning{}
p#example{}
p.info, li.highlight{}

Універсальні селектори

```
*{
border: 1px solid #000000;
}
```

Селектори атрибутів елементів

```
img[alt] {
border: 1px solid #000000;
}
```

Селектори нащадків елементів

```
h3 > strong {
color: blue;
Селектори елементів, що лежать нижче
<div>
<em>hello</em>
In this paragraph I will say
<em>goodbye</em>.
</div>
                      div em {
             Тільки
                                     Обидва
div > em {
                                     елементи
             один
             em
                                     em
```

Селектори суміжних однорівневих елементів

:link — звичайний стан посилань за умовчанням, коли ви вперше їх знаходите.

:visited — посилання, які ви вже відвідали у браузері, який використовується в даний момент .

:focus — посилання (або поле форми, або щось ще), в якому в даний момент знаходиться курсор клавіатури.

:hover — посилання, на якому в даний момент знаходиться покажчик миші.

:active – посилання, на якому в даний момент відбувається клацання.

```
a:link{
color: blue;
a:visited{
color: gray;
a:hover{
text-decoration: none;
a:active{
font-weight: bold;
```

```
input:focus {
border: 2px solid black;
background-color: lightgray;
}
```

:first-child — цей псевдоклас вибирає всі екземпляри елемента, який є першим елементом-нащадком свого предка, тому, наприклад, наступне правило вибирає перший об'єкт списку (маркованого або нумерованого) у будь-якому списку і робить його текст жирним:

```
<div>- блок батько
 - 1 дочірній елемент
 - 2 дочірній елемент
</div>
```

```
li:first-child {
font-weight:
bold;
```

:lang - вибирає елементи, мова яких була задана як певна мова за допомогою атрибуту lang. Наприклад, наступний елемент:

```
A paragraph of American text, gee
whiz!
```

можна було б вибрати за допомогою коду:

```
p:lang(en-US) {
...
}
```

Псевдокласи не можна впроваджувати в HTML документ за допомогою атрибуту style. Можна тільки за допомогою тега <style> в голові документа або зовнішнього CSS файлу.

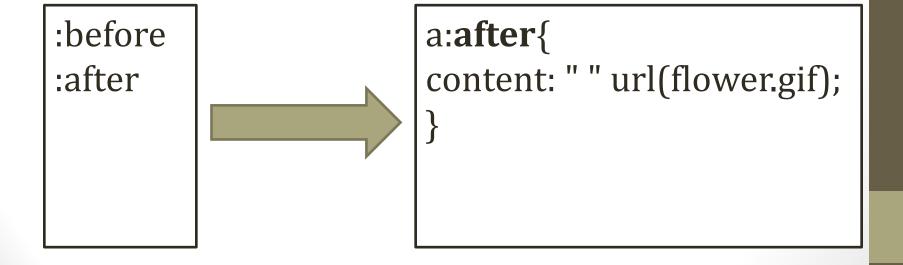
Якщо селектор, якого або псевдокласу, явно не вказувати, а написати ось так, наприклад: hover {color: # ff0} – то це означатиме, що дія цього псевдокласу буде пошириться на всі елементи документа.

> Браузер IE6 і нижче ігнорує практично всі псевдокласи.

Псевдоелементи

```
p:first-letter {
font-weight: bold;
font-size: 300%;
background-color: red;
}
```

```
p:first-line {
font-weight: bold;
}
```


Div ta Span

```
span.benefit {
color:red;
}
```

```
Хто рано лягає спати та рано встає, той буде 
здоровим, богатим та розумним
```

```
Xто рано лягає спати та рано встає, той буде <span class="benefit"> здоровим </span>, <span class="benefit"> богатим </span> та <span class="benefit"> розумним </span>.
```

Хто рано лягає спати та рано встає, той буде здоровим, богатим та розумним.

Div ta Span

```
.benefit {
     color:red;
}
```

Xто рано лягає спати та рано встає, той буде <div class="benefit"> здоровим </div >, <div class="benefit"> богатим </div > та <div class="benefit"> розумним </div >.

Хто рано лягає спати та рано встає, той буде

```
здоровим
,
богатим
та
розумним
```

Курсори

cursor: [url('шлях до курсору'),] | [auto | crosshair | default | e-resize | help | move | n-resize | ne-resize | nw-resize | pointer | progress | s-resize | se-resize | sw-resize | text | w-resize | wait | inherit]

1/3	default	P {cursor: default}
+	crosshair	P {cursor: crosshair}
₿?	help	P {cursor: help}
‡	move	P {cursor: move}
4	pointer	P {cursor: pointer}
<u> </u>	progress	P {cursor: progress}
I	text	P {cursor: text}
Z	wait	P {cursor: wait}
Î	n-resize	P {cursor: n-resize}

Курсори

cursor: [url('шлях до курсору'),] | [auto | crosshair | default | e-resize | help | move | n-resize | ne-resize | nw-resize | pointer | progress | s-resize | se-resize | sw-resize | text | w-resize | wait | inherit]

₽.	ne-resize	P {cursor: ne-resize}
\Rightarrow	e-resize	P {cursor :e-resize}
A	se-resize	P {cursor: se-resize}
Î	s-resize	P {cursor: s-resize}
B	sw-resize	P {cursor: sw-resize}
Ų.	w-resize	P {cursor: w-resize}
ß	nw-resize	P {cursor :nw-resize}

Background

- background-attachment:
 - **fixed** фіксований фон;
 - scroll рухливий фон (за замовчуванням).
- background-color:
- background-image:
 - url шлях до файлу із зображенням;
 - none зображення відсутня. (за замовчуванням)

Background

- background-position:
 - 200px 100px;
 - по горизонталі:
 left розташувати зліва.
 center розташувати по центру.
 right розташувати праворуч.
 - по вертикалі:
 top розташувати зверху.
 center розташувати по центру.
 bottom розташувати знизу.

Background

- background-repeat:
 - no-repeat заборонити повторення, показати тільки одне зображення;
 - repeat повторювати зображення (за замовчуванням);
 - repeat-x повторювати тільки по горизонталі;
 - repeat-y повторювати тільки по вертикалі.

```
body {
  background-color: #FFCC66;
  background-image: url("butterfly.gif");
  background-repeat: no-repeat;
  background-attachment: fixed;
  background-position: right bottom;
}
```

або

```
body {
background: #FFCC66 url("butterfly.gif") no-repeat
fixed right bottom;
}
```

Вендорні префікси

Вендорні префікси — це приставки, які використовують браузери, для експериментальних CSS стилів.

- **-o-** Opera
- -moz- Mozilla браузери
- -ms- -Microsoft (наші улюблені ІЕ браузери)
- -webkit- для браузерів на Webkit двигуні (Safari i Chrome)
- -icab- iCab браузер (альтернатива браузеру від Apple)
- -khtml- KHTML компонент для перегляду HTML документів, які були розроблені для KDE і UNIX систем

Мінімальні та максимальні розміри елемента

- max-height максимальна висота елемента
- max-width максимальна ширина елемента
- min -height мінімальна висота елемента
- min-width мінімальна ширина елемента

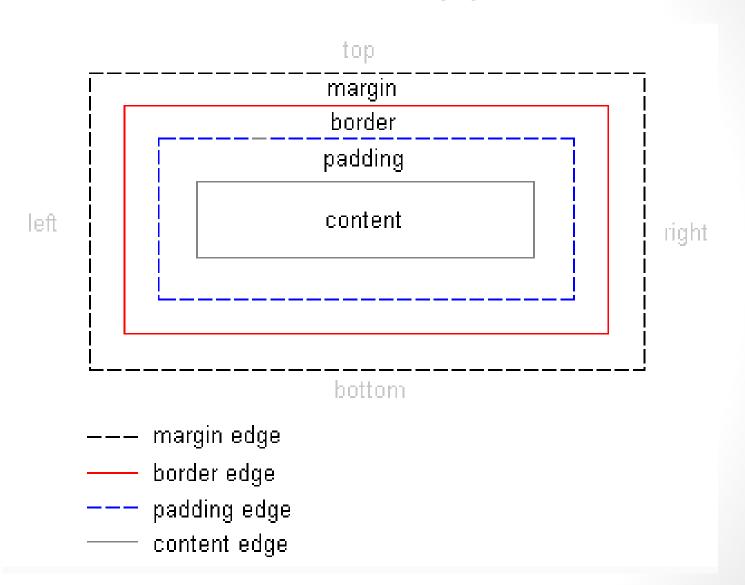
Ці властивості CSS можуть задаватися в:

рх

%

none - без обмежень.

Боксова модель

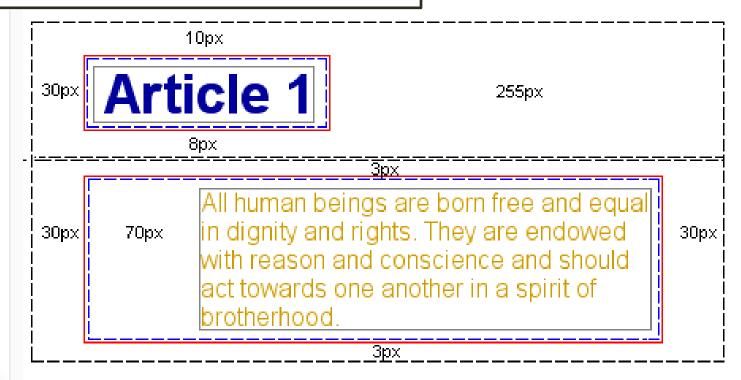

Боксова модель

<h1>Article 1:</h1>

All human beings are born free и equal in dignity и rights. They are endowed with reason и conscience

и should act towards one another in a spirit of brotherhood

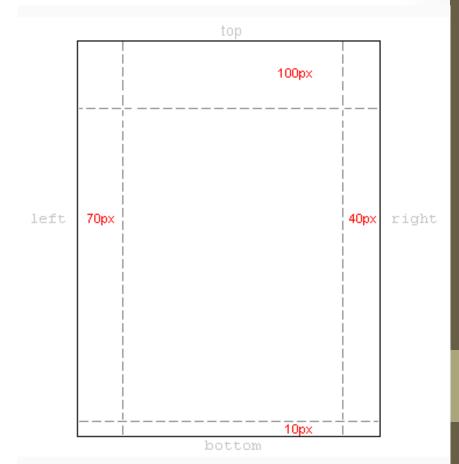

Боксова модель – поля

```
body {
margin-top: 100px;
margin-right: 40px;
margin-bottom: 10px;
margin-left: 70px;
}
```



```
body {
margin: 100px 40px 10px 70px;
}
```


Боксова модель - заповнення

```
h1 {
background: yellow;
padding: 20px 20px
20px 80px;
}

h2 {
background: orange;
padding-left:120px;
}
```

Заголовки і заповнення

Iste quidem veteres inter ponetur honeste, qui vel mense brevi vel toto e acervi, qui redit in fastos et annis miraturque.

Ennius et sapines et fortis et alter Homerus, ut critici dicunt, leviter cura vetus omne poema. Ambigitur quotiens, sit prior, Pacuvius docti.

Hos ediscit et hos arto stipata

Hos ediscit et hos arto stipata theatro spectat Roma potens; habet hos nu

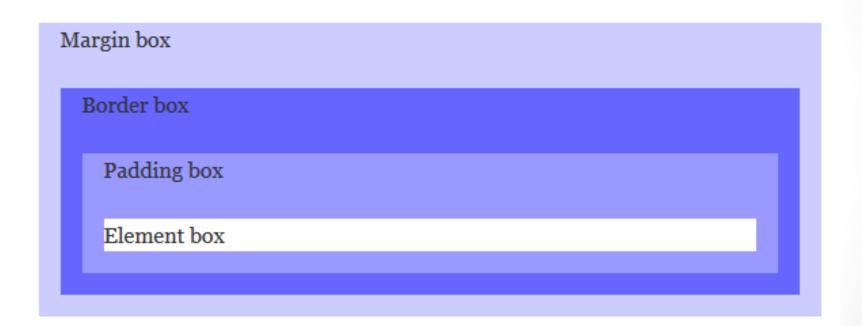
Interdum volgus rectum videt, est ubi peccat. Si veteres ita miratur lauda fatetur, et sapit et mecum facit et Iova iudicat aequo. Non equidem insect minimum distantia miror. Inter quae verbum emicuit si forte decorum, e

Indignor quicquam reprehendi, non quia crasse compositum illepedeve 1 dubitem, clament periisse pudorem cuncti paene patres, ea cum repreher parere minoribus, et quae imberbes senes.

Quod si tam Graecis novitas

Quod si tam Graecis novitas invisa fuisset quam nobis, quid nunc esset

Margin – поля, Padding - відступи

Боксова модель - рамки

Товщина рамки [border-width]

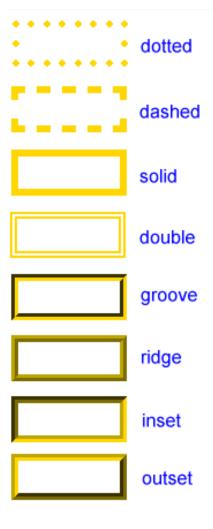
Боксова модель - рамки

Колір рамки [border-color]

```
"#123456"
"rgb (123,123,123)"
rgba (123,123,123,0.2)
"yellow"
```

Боксова модель – рамки

Типи рамок [border-style]

Боксова модель - рамки

```
h1 {
border-width: thick;
border-style: dotted;
border-color: gold;
h2 {
border-width: 20px;
border-style: outset;
border-color: red;
p {
border-width: 1px;
border-style: dashed;
border-color: blue;
ul {
border-width: thin;
border-style: solid;
border-color: orange;
```

Рамка

Iste quidem veteres:

- · inter ponetur honeste, qui vel mense brevi vel t
- · Utor permisso, caudaeque pilos ut equinae paul
- · ratione ruentis acervi, qui redit in fastos et anni

Quod si tam Graecis novitas

Ennius et sapines et fortis et alter Homerus:

- critici
- dicunt
- · leviter curare
- videtur
- · quo promissa

Hos ediscit et hos arto stipata theatro spectat Roma po

Interdum volgus rectum videt, est ubi peccat. Si veter fatetur, et sapit et mecum facit et Iova iudicat aequo. I minimum distantia miror. Inter quae verbum emicuit :

Indignor quicquam reprehendi, non quia crasse comp

Боксова модель - рамки

```
h1 {
border-top-width: thick;
border-top-style: solid;
border-top-color: red;
border-bottom-width: thick;
border-bottom-style: solid;
border-bottom-color: blue;
border-right-width: thick;
border-right-style: solid;
border-right-color: green;
border-left-width: thick;
border-left-style: solid;
border-left-color: orange;
```

Боксова модель – висота і ширина

```
div.box {
height: 500px;
width: 200px;
border: 1px solid black;
background: orange;
}
```

volgus rectum videt, est ubi
peccat. Si veteres ita miratur
laudatque poetas, ut nihil
anteferat, nihil illis comparet,
errat. Si quaedam nimis
antique, si peraque dure dicere
credit eos, ignave multa
fatetur, et sapit et mecum facit
et Iova iudicat aequo.Non
equidem insector delendave
carmina Livi esse reor, memini
quae plagosum mihi parvo
Orbilium

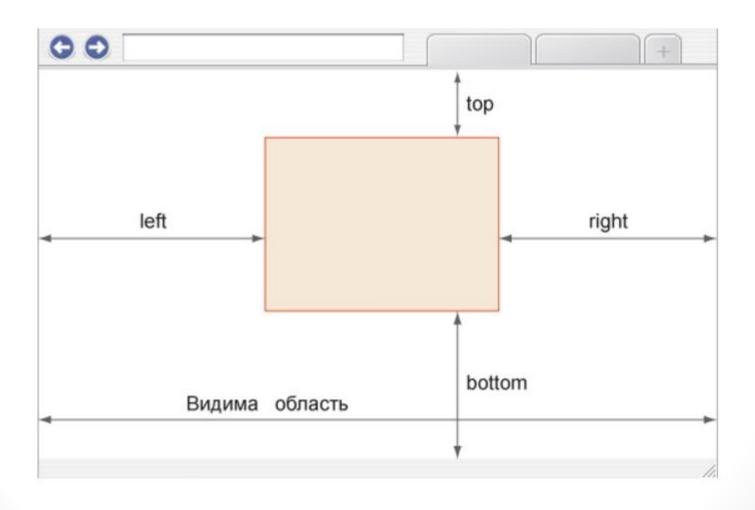
Позиціонування елементів

```
Ceлектор {
    position : значення;
    bottom : значення;
    left : значення;
    right : значення;
    top : значення;
}
```

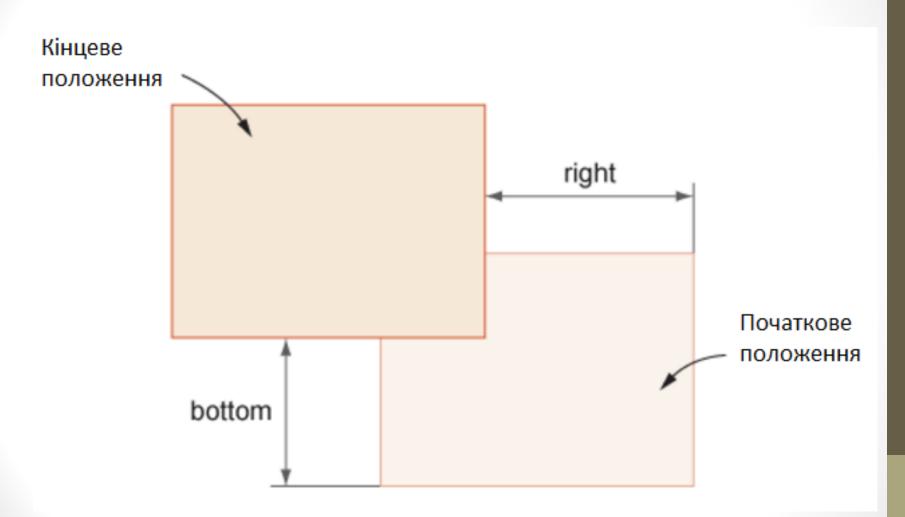
Значення властивості position

absolute	Елемент не отримує ніякого простору в документі - після позиціонування він не залишає після себе порожній простір
relative	Позиція елемента, обраховується щодо його оригінальної позиції в документі - елемент зміщується вправо, вліво, вгору або вниз.
fixed	Елемент виводиться із загального потоку, його координати розраховуються від країв вікна браузера, але при прокручуванні сторінки елемент не змінює свого положення.

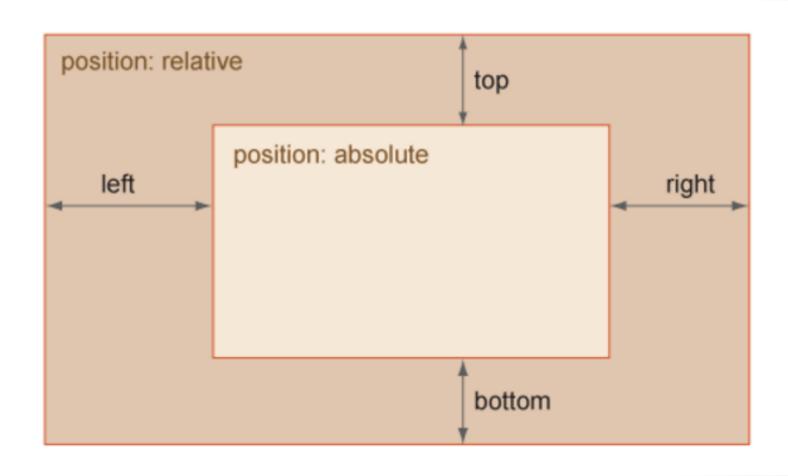
position: absolute

position: relative

Вкладені блоки

Блоки та рядки

• <u>Рядкові (inline)</u> елементи:

```
<a>, <img>, <input>, <label>, <select>, <span>, <strong>, <sub>, <sup>, <textarea>
```

• <u>Блочні (block) елементи</u>:

```
<div>, <dl>, <form>, <h1>- <h6>, <hr>, <noscript>, , , , ,
```

Показ елементів

block	Показує елемент як блоковий. Відбувається
	перенесення рядків спочатку і в кінці елемента
inline	Показує елемент як вбудований. Елемент не
	переносяться на наступний рядок
none	Забороняє показ елемента. Елемент "видаляється" із загального потоку, його займане простір на дисплеї не резервується

Приклад:

Це абзац. І це абзац! І це також абзац!!

```
<p style="display: inline;
       background: #c5ffa0;
       padding: 5px;"> Це абзац.
background: #c0e4ff;
      padding: 5px;"> I це абзац!
<p style="display: inline;
      background: #c5ffa0;
      padding: 5px;"> I це також абзац!!
```

Шари в CSS

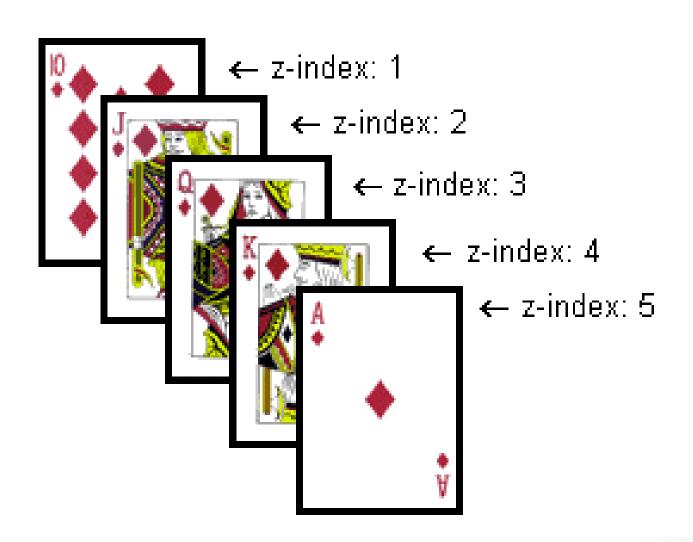
Шар 1 зверху

Шар 2 зверху

Шари в CSS

Шари в CSS

```
#ten_of_diamonds {
  position: absolute;
  left: 100px;
  top: 100px;
  z-index: 1;
}
```

```
#jack_of_diamonds {
position: absolute;
left: 115px;
top: 115px;
z-index: 2;
}
```

```
ul>
<a href=""#">Home</a>
 <a href="#">About</a>
 ul>
   <a href="#">History</a>
   <a href=""#">Team</a>
   <a href="#">Offices</a>
 <a href="#">Services</a>
<111>
  <a href="#">Web Design</a>
  <a href="#">Internet Marketing</a>
  <a href="#">Hosting</a>
  <a href="#">Domain Names</a>
  <a href="#">Broadband</a>
 <a href="#">Contact Us</a>
 <l
  <a href="#">United Kingdom</a>
  <a href="#">France</a>
  <a href="#">USA</a>
  <a href="#">Australia</a>
```

- Home
- About
 - History
 - ∘ <u>Team</u>
 - Offices
- Services
 - Web Design
 - Internet Marketing
 - Hosting
 - Domain Names
 - Broadband
- Contact Us
 - United Kingdom
 - France
 - USA
 - Australia

```
ul {
margin: 0;
padding: 0;
list-style: none;
width: 150px;
}
```

```
ul li {
position: relative;
}
```

```
<u>Home</u>
<u>About</u>
<u>History</u>
Team
Offices
Services
Web Design
Internet Marketing
Hosting
Domain Names
Broadband
Contact Us
<u>United Kingdom</u>
France
USA
Australia
```

```
li ul {
position: absolute;
left: 149px;
top: 0;
display: none;
```

Home About Services Contact Us

History WealthDesign OfficialstNingtleting Ficationg DSMain Names

Areardiand

```
ul li a {
display: block;
text-decoration: none;
color: #777;
background: #fff;
padding: 5px;
border: 1px solid #ccc;
border-bottom: 0;
```

Home
About
Services
Contact Us

```
ul {
margin: 0;
padding: 0;
list-style: none;
width: 150px;
border-bottom:
1px solid #ccc;
```

Home
About
Services
Contact Us

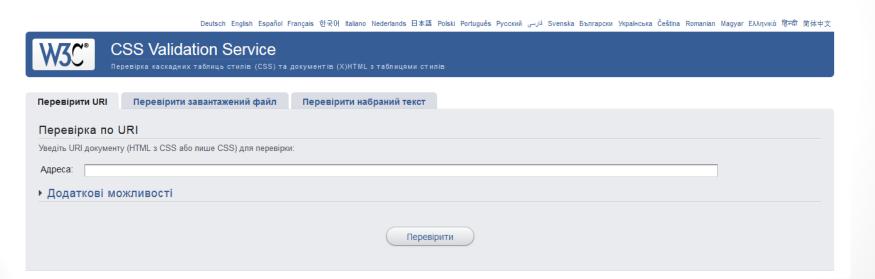
```
li:hover ul {
display: block;
}
```

a:hover{
background:
yellow; }

Валідація

W3C - World Wide Web Consortium

Валідація

W3C результати перевірки CSS для first.html (CSS3)

Поздоровляємо! Помилок не знайдено.

Цей документ проходить перевірку згідно зі стандартом CSS3 !

Для того, щоб продемонструвати відвідувачам, що ви піклуєтесь про створення коректних сторінок, ви можее розмістити цей знак на будь-якій перевіреній сторінці. Ось код XHTML для розміщення:

